

תקנות למניעת מפגעים (פליטת חומר חלקיקי לאויר), התשל"א-1972¹

בתוקף סמכויותינו לפי סעיפים 5 ו-181 לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961, אנו מתקינים תקנות אלה:

הגדרות

(תיקון התשל"ג)

1. בתקנות אלה -

"אפר מרחף" (Fly Ash) - חומר חלקיקי, הנוצר עקב שריפת דלק, העשוי להינשא באויר או בגאז ומורכב בעיקר מאפר מותך או חומר שרוף או בלתי-שרוף;

"בעל מפעל" - אדם המעבד חומר גלם בתהליך במפעל שממנו נפלט חומר חלקיקי מרחף לאטמוספירה בעת עיבוד חומר הגלם;

"חומר חלקיקי" (Particulate Matter) - כל חומר, לרבות נוזל או מוצק, למעט אדי מים, הקיים בצורה של חלקיקים דקים;

"חומר חלקיקי מרחף" (Suspended Particulate Matter) - חומר חלקיקי שקטרו פחות מ-10 מיקרון המרחף באויר או בגאז אחר;

"מנהל היחידה" - מנהל היחידה למניעת מפגעי זיהום אויר וסכנות קרינה במשרד הבריאות או מי שהוא מינה;

"מערכת דגימה" (Sampling System) - ציוד המשמש לאיסוף חומר חלקיקי כדי למדוד את כמותו, ריכוזו או כל תכונה אחרת שלו;

"משקל חמרי הגלם שבתהליך" (Process Weight) - המשקל הכולל בקילוגרמים של כל החמרים שמשמשים בהם בפעולה הגורמת ליצירת מקור פליטה, לרבות דלקים מוצקים, למעט נוזלים וגאזים המשמשים באופן בלעדי כדלקים ואויר המשמש לבעירה;

"משקל חמרי הגלם שבתהליך לשעה" (Process Weight Rate) - היחס בין משקל חמרי הגלם שבתהליך לבין משך התהליך בשעות;

"מיתקן לאיסוף חומר חלקיקי" (Particulate Separating Equipment) - מיתקן המפריד בין החומר החלקיקי לבין גאזי הפליטה ואוסף את החומר החלקיקי כדי שלא יפלט לאטמוספירה;

"קצב הפליטה" (Emission Rate) - כמות החומר החלקיקי בקילוגרמים הנפלטת לשעה כתוצאה מתהליך;

"הרופא המחוזי" - הרופא המחוזי או מי שהוא מינה.

זיהום בלתי סביר על ידי פליטת חומר חלקיקי מרחף

2. (א) פליטת חומר חלקיקי מרחף באטמוספירה, למעט אפר מרחף, בעת עיבוד חומר גלם בתהליך, במשקל הנקוב בטור א' לתוספת, העולה על קצב הפליטה הנקוב בטור ב' לצדו, היא זיהום בלתי סביר של אויר.

(ב) לגבי משקל של חומר גלם בתהליך שאינו נקוב בטור א' לתוספת, פליטת חומר חלקיקי מרחף לאטמוספירה, למעט אפר מרחף, בשיעור העולה על קצב הפליטה המתקבל על פי נוסחאות החישוב המפורטות בטור ג' לתוספת, היא זיהום בלתי סביר של האויר.

הגבלת קצב הפליטה ממפעלים

3. עלה ריכוז החומר החלקיקי המרחף באטמוספירה באזור-מגורים מעל לתקן הנקוב בחלק ג' של התוספת לתקנות למניעת מפגעים (איכות אויר), התשל"ב 1971-, רשאים מנהל היחידה והרופא המחוזי להורות לכל בעל מפעל כי קצב הפליטה יהיה נמוך מהערך הנקוב בטור ב' לתוספת לתקנות אלה ולתקופה שיוור.

בדיקות

4. (א) כל בעל מפעל יערוך אחת לשנה בדיקות לקביעת קצב הפליטה של החומר החלקיקי המרחף הנפלס.

(ב) מנהל היחידה והרופא המחוזי רשאים להורות על עריכת בדיקות בנוסף לאמור בתקנת-משנה (א).

(ג) הבדיקה תיעשה במכשירים ולפי שיטות שאישר מנהל היחידה.

חובת דיווח

5. (א) בעל מפעל ידווח על תוצאות הבדיקה למנהל היחידה ולרופא המחוזי.

(ב) בעל מפעל ישמור על תוצאות הבדיקה במשך חמש שנים, ויעמידן בכלל עת לעיון מנהל היחידה או הרופא המחוזי, לפי דרישתם.

(ג) כל בעל מפעל יאפשר למנהל היחידה או לרופא המחוזי לערוך בדיקות לפליטת חומר חלקיקי בחצרים של מפעלו, לפי דרישתם להעמיד לרשותם במידת הצורך כוח חשמלי, עובדים וציוד הדרושים להפעלת מערכת הדגימה וכן לבצע כל פעולה הדרושה לביצוע הבדיקה.

התקנת מיתקן איסוף

6. (א) רשאים מנהל היחידה והרופא המחוזי להורות לכל בעל מפעל להתקין מיתקן לאיסוף חומר חלקיקי לשביעת רצונם (להלן - המיתקן).

(ב) בעל מפעל חייב למלא אחר הוראה שניתנה לו על פי תקנת-משנה (א).

(ג) בעל המפעל יחזיק את המיתקן במצב תקין בכל עת; חל קלקול במיתקן, יאחוז מיד בכל האמצעים הדרושים לתיקונו.

(ד) בעל מפעל יערוך רישום של הימים שבהם המיתקן לא פעל במשך תקופה העולה על 24 שעות וידווח על כך למנהל היחידה ולרופא המחוזי.

הגנה

7. (א) תהיה זו הגנה טובה לנאשם בעבירה על פי סעיף 4 לחוק אם הוכיח כי נקט בכל האמצעים הסבירים למניעת זיהום האויר לשביעות רצונם של מנהל היחידה והרופא המחוזי.
- (ב) יראו בעל מפעל כנוקט באמצעים סבירים אם ערך תכנית פעולה לחיסול המקורות הגורמים לזיהום האויר ממפעלו ומנהל היחידה והרופא המחוזי אישרו את התכנית.

השם

8. לתקנות אלה ייקרא "תקנות למניעת מפגעים (פליטת חומר חלקיקי לאויר), התשל"ג1972-".

תוספת

(תקנה 2)

בתוספת זו -

1. "P" - משקל חמרי הגלם שבתהליך לשעה (ק"ג/שעה);
2. "E" - קצב הפליטה (ק"ג/שעה);
3. קצב הפליטה (על פי נוסחת החישוב בטור ג') - הינו:
 - א. לגבי P עד 5,000 ק"ג/שעה - כפל של 0.0290 ושל P הנתון בחזקת 0.60;
 - ב. לגבי P מ-5,000 עד 27,000 ק"ג/שעה - כפל של 0.0124 ושל P הנתון בחזקת 0.70;
 - ג. לגבי P למעלה מ-27,000 עד 500,000 ק"ג/שעה - כפל של 3.07 ושל P הנתון בחזקת 0.16;

טור ג' נוסחת החישוב	טור ב' קצב הפליטה - E	טור א' משקל חמרי הגלם שבתהליך לשעה - P (ק"ג/שעה)
$E=0.0290P^{0.60}$ בעד $P \leq 5,000$	0.30	50
	0.46	100
	0.70	200
	0.89	300
	1.21	500
	1.83	1,000
	2.33	1,500
	2.77	2,000
	3.54	3,000
$E=0.0124P^{0.16}$ בעד $5,000 < P \leq 27,000$	4.81	5,000
	6.69	8,000
	8.89	12,000
	10.40	15,000
	11.80	18,000
	13.58	22,000
	15.68	27,000
$E=3.07P^{0.16}$ בעד $27,000 < P$	16.38	35,000
	17.04	45,000
	17.84	60,000
	19.04	90,000
	20.66	150,000
	22.43	250,000
25.05	500,000	

כ' בכסלו התשל"ג (26 בנובמבר 1972)

יוסף בורג

ויקטור שם-טוב

שר הפנים

שר הבריאות

¹ ק"ת 2938, התשל"ג (30.11.1972), עמ' 361.

תיקון: ק"ת 3028, התשל"ג (28.6.1973), עמ' 1567.